

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1227/2011,

25. oktoober 2011,

energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Oluline on tagada tarbijate ja teiste turuosaliste kindlustunne elektri- ja gaasiturgude terviklikkuse suhtes, pakkumise ja nõudluse õiglase ja konkurentsile põhineva vastasmõju peegeldumine energia hulgimüügiturgude hindades ning vältida kasumi teenimist turu kuritarvitamiselt.

(2) Energia hulgimüügiturgude terviklikkuse ja läbipaistvuse suurendamise eesmärk peaks olema avatud ja õiglase konkurentsi edendamine energia hulgimüügiturgudel energia lõpptarbijate huvides.

(3) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee ning elektri- ja gaasisektori Euroopa reguleerivate asutuste töörühm kinnitasid oma nõuandes, et kehtivad õigusaktid ei pruugi nõuetekohaselt reguleerida elektri- ja gaasiturgude terviklikkust ning et tuleks kaaluda energeetikasektori jaoks kohandatud asjakohase õigusraamistiku loomist, mis hoiaks ära turu kuritarvitamise ja võtaks arvesse sellele sektorile iseloomulikke tingimusi, mis ei ole teiste direktiivide või määrustega reguleeritud.

(4) Liidu energia hulgimüügiturud on omavahel üha tihedamalt seotud. Turu kuritarvitamine ühes liikmesriigis ei mõjuta sageli mitte üksnes elektri ja maagaasi hulgimüügihindu teistes liikmesriikides, vaid ka jaemüügihindu tarbijatele ja mikroettevõtjatele. Seepärast ei saa turgude terviklikkuse kindlustamine olla probleem, mis puudutab üksnes konkreetset liikmesriiki. Täielikult toimiva, ühendatud ja integreeritud energiasiseturu väljakujundamiseks on vajalik tugev piiriülene turujärelevalve.

(5) Energia hulgimüügiturud hõlmavad nii kaubaturgusid kui ka tuletisinstrumentide turgusid, mis on energia- ja finantsturgude jaoks eluliselt tähtsad, ning nende sektorite hinnakujundused on omavahel seotud. Need hõlmavad muu hulgas reguleeritud turgusid, mitmepoolseid kauplemissüsteeme ja nii otse kui ka vahendajate kaudu sõlmitavaid börsiväliseid tehinguid ja kahepoolseid lepinguid.

(6) Praeguse ajani on energiaturu järelevalve olnud liikmesriigi- ja sektoripõhine. Sõltuvalt üldisest tururaamistikust ja regulatiivsest olukorrast võib selle tulemuseks olla kauplemistegevusele mitme õiguskorra kohaldamine ja järelevalve tegemine mitmete erinevate, erinevates liikmesriikides asuda võivate asutuste poolt. See võib muuta ebaselgeks vastutuse küsimuse ja tekitada isegi olukorra, kus järelevalve hoopis puudub.

⁽¹⁾ ELT C 132, 3.5.2011, lk 108.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. septembri 2011. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 10. oktoobri 2011. aasta otsus.

- (7) Mitmel kõige olulisemal energiaturul ei ole energiaturu terviklikkust õõnestav käitumine praegu selgelt keelatud. Lõpptarbija kaitseks ja Euroopa kodanikele jõukohaste energiahindade tagamiseks on ülimalt tähtis, et selline käitumine keelataks.
- (8) Energia hulgemüügiturgudel kaubeldakse koos nii tuletis-instrumentidega, mida saab arveldada kas füüsiliselt või rahaliselt, kui ka kaubaga. Seepärast on oluline, et sisetabe põhjal kauplemise ja turuga manipuleerimise (mis kujutavad endast turu kuritarvitamist) määratlused oleksid tuletisinstrumentide turgudel ja kaubaturgudel omavahel kooskõlas. Käesolevat määrust tuleks põhimõtteliselt kohaldada kõikide sõlmitud tehingute kohta, kuid samas tuleks selles arvesse võtta energia hulgemüügiturgude iseärasusi.
- (9) Jaemüüglepingud, millega reguleeritakse lõpptarbijate varustamist elektrienergia või maagaasiga, ei kätke endas sellist turuga manipuleerimise ohtu kui hulgemüüglepingud, mida on kerge osta ja müüa. Siiski võivad suuremate energiakasutajate tarbimisotsused mõjutada ka energia hulgemüügiturgude hindu ja see mõju võib ulatuda üle riigipiiride. Seetõttu on asjakohane kaaluda selliste suurtarbijate hankelepinguid seostatult energia hulgemüügiturgude terviklikkuse tagamisega.
- (10) Oma 21. detsembri 2010. aasta teatise „Eli heitkogustega kauplemise süsteemi turujärelevalve raamistiku täiustamine” avaldatud uurimistulemusi arvesse võttes peaks komisjon kaaluma seadusandliku ettepaneku esitamist, et mõistliku ajaga kõrvaldada Euroopa CO₂-turu läbipaistvuses, terviklikkuses ja järelevalves tuvastatud puudused.
- (11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruses (EÜ) nr 714/2009 (võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses)⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruses (EÜ) nr 715/2009 (maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta)⁽²⁾ tunnistatakse, et kõigile turuosalistele tuleb tagada võrdne juurdepääs võrgu füüsilise seisundi ja tõhususega seotud andmetele, et nad saaksid hinnata nõudluse ja pakkumise üldist olukorda ning selgitada välja hulgemüügihinna muutumise põhjused.
- (12) Sisetabe kasutamine enda või kolmanda isiku nimel kauplemisel või katse seda teha tuleks selgesõnaliselt keelata. Sisetabe kasutamisega võib tegemist olla ka juhul, kui energiatoodete hulgemüügiiga tegelevad isikud, kes teavad või peaksid teadma, et nende valduses olev teave on sisetabe. Teavet turuosalise enda kavade ja kauplemisstrateegia kohta ei tuleks käsitada sisetabena. Teave, mille avalikustamine on nõutav vastavalt määrusele (EÜ) nr 714/2009 või määrusele (EÜ) nr 715/2009, kaasa arvatud kõnealuste määruste kohaselt vastu võetud suunistele ja võrgueeskirjadele, võib – juhul kui tegemist on hinna seisukohalt tundliku teabega – olla aluseks turuosaliste otsuste energia hulgemüügitoodetega tehingute tegemiseks, ning seetõttu võiks seda kuni avalikustamiseni lugeda sisetabeks.
- (13) Manipuleerimine energia hulgemüügiturgudega hõlmab isikute tegevust hindade kunstlikuks tõstmiseks tasemele, mida ei saa õigustada pakkumise ja nõudluse turujõududega, sealhulgas tootmis-, hoidmis- või ülekandevõimsuse tegeliku kättesaadavuse ja nõudlusega. Turuga manipuleerimise vormid hõlmavad järgmist: valetellimuste esitamine ja tühistamine; vale või eksitava teabe või kuulduste levitamine massiteabevahendite, sealhulgas Interneti kaudu või muul viisil; tahtlik valetabe esitamine ettevõtjatele, kes väljastavad hinnaprognose või turuaruandeid, millega eksitatakse turuosalisi, kes tegutsevad nende hinnaprognosidele või turuaruannetele toetudes; ja tahtlikult sellise mulje loomine, nagu erineks kättesaadav elektritootmise võimsus või kättesaadav maagaasi maht või kättesaadav ülekandevõimsus sellest, mis on tegelikult tehniliselt kättesaadav, juhul kui selline teave mõjutab või võib suure tõenäosusega mõjutada energiatoodete hulgemüügihinna. Manipuleerimine ja selle mõju võib avalduda piiriüleselt, elektri- ja gaasituru vahel ning finants- ja kaubaturgudel, sealhulgas saastekvootide turul.
- (14) Turuga manipuleerimise juhtumid ja katsed turuga manipuleerida hõlmavad ühe isiku või mitme üksteisega koostööd tegeva isiku tegevust endale energia hulgemüügitooete pakkumise ja nõudluse suhtes otsustava seisundi kindlustamiseks, mille tulemusena määratakse otse või kaudselt kindlaks hinnad või võidakse seda teha ning luuakse muid ebaõiglasi kauplemistingimusi; samuti energia hulgemüügitoodete pakkumist, ostmist või müümist võrdlushindade alusel tegutsevate turuosaliste eksitamise eesmärgil või sellekohase kavatsusega või mõjuga. Tunnustatud turutavad, nagu näiteks finantsteenuste valdkonnas kehtivad tavad, mis praegu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/6/EÜ (siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta)⁽³⁾ artikli 1 lõikes 5, mida võidakse kõnealuse direktiivi muutmisel kohandada, võiksid aga turuosalistele olla seaduslikuks vahendiks, millega tagada energia hulgemüügitooete soodus hind.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 15.

⁽²⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 36.

⁽³⁾ ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.

- (15) Hinnates energia hulgemüügitoodet puudutava siseteabe avaldamist ajakirjanike poolt, kes teevad seda oma kutsetegevuse käigus, tuleb arvesse võtta nende kutsealal kehtivaid norme ja ajakirjandusvabadust reguleerivaid norme – tingimusel et kõnealused isikud ei saa otse või kaudselt eeliseid või kasu asjaomase teabe levitamisest ning teavet ei avaldata kavatsusega eksitada turgu seoses energia hulgemüügitootede pakkumise, nõudluse või hinnaga.
- (16) Vastavalt finantsturgude arengule kohandatakse ka kõnealuste turgude kuritarvitamise mooduseid. Vajaliku paindlikkuse tagamiseks – et oleks võimalik kiiresti reageerida nendele muutustele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte siseteabe ja turuga manipuleerimise määratluste tehniliseks ajakohastamiseks, et tagada sidusus teiste asjakohaste liidu õigusaktidega finantsteenuste ja energia valdkonnas. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (17) Tõhus turujärelevalve liidu tasandil on oluline, et avastada ja tõkestada turu kuritarvitamist energia hulgemüügiturgudel. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 713/2009 asutatud Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostööamet⁽¹⁾ (edaspidi „amet“) on kõige sobivam sellise järelevalve teostamiseks, sest tal on ülevaade kogu liidu elektri- ja gaasiturgudest ning vajalikud teadmised liidu elektri- ja gaasiturgude ja -võrkude kohta. Riiklikel reguleerivatel asutustel, kes on ulatuslikult kursis energiaturgude arenguga oma liikmesriigis, peaks olema oluline roll tõhusa turujärelevalve tagamisel siseriiklikul tasandil. Seetõttu on oluline ameti ja riiklike asutuste tihe koostöö ja kooskõlastamine, et tagada energiaturgude nõuetekohane järelevalve ja läbipaistvus. Andmete kogumine ameti poolt ei piira riiklike asutuste õigust koguda täiendavaid andmeid siseriiklikuks kasutamiseks.
- (18) Tõhusaks turujärelevalveks on vaja korrapärast ja õigeaegset juurdepääsu tehingutega seotud andmetele ning juurdepääsu struktuuriandmetele elektri ja maagaasi tootmiseks, hoidmiseks, tarbimiseks või edastamiseks ettenähtud rajatiste võimsuse ja kasutamise kohta. Seetõttu tuleb nõuda, et hulgemüügi korras energiatoodetega kauplevad turuosalisel, sealhulgas põhivõrguettevõtjad, tarnijad, kauplejad, tootjad, vahendajad ja suurtarbijad edastaksid kõnealuse teabe ametile. Amet võib omalt poolt luua tugevad sidemed peamiste reguleeritud turgudega.
- (19) Selleks et tagada andmekogumise sätete ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamislõuanded. Neid lõuandeid tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamislõuandete teostamise suhtes)⁽²⁾. Teabe esitamise kohustus peaks jääma võimalikult minimaalseks ning ei tohiks tekitada turuosalistele tarbetuid kulutusi ega halduskoormust. Ühtsete teabeesituseeskirjade kohta tuleks seetõttu eelnevalt teha kulude ja tulude analüüs, nendega tuleks vältida teabe mitmekordset esitamist ning nende puhul tuleks arvesse võtta teabe esitamise raamistikke, mis on välja töötatud seoses teiste asjakohaste õigusaktidega. Lisaks tuleks nõutud teave või osa sellest võimaluse korral koguda teistelt isikutelt ja olemasolevatest allikatest. Kui turuosaline või tema nimel tegutsev kolmas isik, tehingutest teatamise süsteem, reguleeritud turg, väärtpaberitehingute sobitamise süsteem või muu isik, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute korraldamine, on täitnud oma teabe esitamise kohustuse pädevale asutusele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivile 2004/39/EÜ (finantsinstrumentide turgude kohta)⁽³⁾ või kohaldatavatele liidu õigusaktidele tuletistehingute, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, tuleks tema teabe esitamise kohustus lugeda täidetuks ka käesoleva määruse alusel, kuid üksnes tingimusel, et kõik käesoleva määruse alusel nõutud andmed on esitatud.
- (20) On tähtis, et komisjon ja amet teeksid käesoleva määruse rakendamisel omavahel tihedat koostööd ja konsulteerisid nõuetekohaselt elektri ning gaasi ülekandesüsteemi haldurite Euroopa võrgustiku, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽⁴⁾ asutatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, riiklike reguleerivate asutuste, pädevate finantsjärelevalveasutuste ja liikmesriikide muude asutuste, nagu näiteks riiklikud konkurentsiasutused, ning sidusrühmade, nagu näiteks reguleeritud turud (nt energiabörsid), ja turuosalistega.

(1) ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

(2) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

(3) ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

(4) ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

- (21) Tuleks luua siseriiklikel registritel põhinev turuosaliste Euroopa register, et edendada energia hulgemüügiturgude üldist läbipaistvust ja terviklikkust. Aasta pärast kõnealuse registri loomist peaks komisjon kooskõlas ameti poolt komisjonile esitatavate aruannetega ning koostöös ameti ja riiklike reguleerivate asutustega hindama turuosaliste Euroopa registri toimimist ja kasutusväärtust. Vajaduse korral peaks komisjon kaaluma kõnealuse hindamise põhjal täiendavate vahendite esitamist, millega parandada energia hulgemüügiturgude üldist läbipaistvust ja terviklikkust ning tagada turuosalistele kogu liidus võrdsed tingimused.
- (22) Hulgemüügi korras energiatoodetega kauplemise kõikide aspektide tõhusa järelevalve hõlbustamiseks peaks amet looma mehhanismid, mis võimaldaksid juurdepääsu energia hulgemüügitehinguid käsitlevale teabele ka muudel pädevatel asutustel, eriti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel, riiklikel reguleerivatel asutustel, liikmesriikide pädevatel finantsjärelevalveasutustel, riiklikel konkurentsiasutustel ja muudel pädevatel asutustel.
- (23) Amet peaks tagama talle laekunud andmete turvalise käsitlemise ja kaitse, takistama loata juurdepääsu ameti valduses olevale teabele ja kehtestama korra, mis tagaks, et isikud, kellel on olemas andmetele juurdepääsu luba, ei kuritarvita ameti kogutud andmeid. Amet peaks tegema kindlaks, kas kõik tema valduses olevatele andmetele juurdepääsu omavad asutused suudavad säilitada võrdselt kõrge turvalisuse taseme ning on kohustatud järgima asjakohaseid konfidentsiaalsuse nõudeid. Seetõttu tuleb tagada ka andmete töötlemiseks ning edastamiseks kasutatavate IT-süsteemide töö turvalisus. Selleks et luua IT-süsteem, milles oleks tagatud kõrgeim võimalik andmete konfidentsiaalsus, peaks amet tegema tihedat koostööd Euroopa Võrgu- ja Infoturbeametiga (ENISA). Kõnealused eeskirjad peaksid kehtima ka teiste asutuste kohta, kellel on käesoleva määruse kohaselt andmetele juurdepääsu õigus.
- (24) Käesolevas määruses järgitakse põhiõigusi ja peetakse kinni põhimõtetest, mida on tunnustatud eeskätt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, millele on osutatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, ja liikmesriikide põhiseaduslikes tavades ning mida tuleks rakendada kooskõlas põhiõiguste harta artiklis 11 tunnustatud õigusega sõna- ja teabevabadusele.
- (25) Ametil peaks olema võimalik teha turuosalistele ja laiemale avalikkusele kättesaadavaks teave, mis ei ole või ei ole enam ärilisest või julgeoleku seisukohast tundlik, et sellega aidata suurendada teadmisi turu kohta. Selline läbipaistvus aitab luua turul kindlustunnet ja toetab teadmiste suurendamist energia hulgemüügiturgude toimimise kohta. Amet peaks kehtestama ja üldsusele kättesaadavaks tegema eeskirjad tema poolt kõnealuse teabe õiglase ja läbipaistva avalikustamise kohta.
- (26) Riiklikud reguleerivad asutused peaksid vastutama käesoleva määruse jõustamise eest liikmesriikides. Et kõnealust ülesannet tõhusalt täita, peaksid neil olema vajalikud uurimisvolitused. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada kooskõlas siseriikliku õigusega ja nende kasutamise üle võib teostada asjakohast järelevalvet.
- (27) Amet peaks tagama, et käesolevat määrust kohaldatakse kooskõlastatult kogu liidu piires ning et seda tehakse sidusalt direktiiviga 2003/6/EÜ. Sel eesmärgil peaks amet vajaduse korral avaldama mittesiduvad suunised käesolevas määruses sätestatud mõistete rakendamise kohta. Kõnealustes suunistes tuleks muu hulgas käsitleda tunnustatud turutavade küsimust. Kuna turu kuritarvitamine energia hulgemüügiturgudel mõjutab sageli rohkem kui ühte liikmesriiki, peaks amet lisaks tagama läbiviidavate uurimiste tõhususe ja sidususe. Selleks peaks ametil olema võimalik taotleda koostööd ja kooskõlastada asjaomaste reguleerivate asutuste esindajatest ja vajaduse korral ka muude asutuste, sealhulgas riiklike konkurentsiasutuste esindajatest koosnevate uurimisrühmade tegevust.
- (28) Ametile tuleks käesolevas määruses sätestatud täiendavate ülesannete täitmiseks eraldada vajalikul määral rahalisi vahendeid ja töötajaid. Selleks tuleks neid ülesandeid võtta nõuetekohaselt arvesse määruse (EÜ) nr 713/2009 artiklites 23 ja 24 sätestatud menetluses ameti eelarve koostamise, täitmise ja kontrolli kohta. Eelarvepädev institutsioon peaks tagama, et amet töötaks võimalikult tõhusalt.
- (29) Riiklikud reguleerivad asutused, liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused ja vajaduse korral riiklikud konkurentsiasutused peaksid tegema koostööd, et tagada kooskõlastatud lähenemisviisi kasutamine energia hulgemüügiturgudel (mis hõlmavad nii kaubaturgusid kui ka tuletisinstrumentide turgusid) avastatud turu kuritarvitamise juhtumitega tegelemisel. Kõnealune koostöö peaks hõlmama vastastikust teabevahetust juhul, kui kahtlustatakse, et energia hulgemüügiturgudel pannakse toime või on toime pandud tegusid, mis tõenäoliselt kujutavad endast kas käesoleva määruse, direktiivi 2003/6/EÜ või konkurentsioiguse rikkumist. Kõnealune koostöö peaks lisaks tugevdama uurimise ja kohtumenetluste sidusust ja ühtsust.

(30) Oluline on käesolevast määrusest tulenevate ametisalduse hoidmisega seotud kohustuste kohaldamine konfidentsiaalse teabe kõikide saajate suhtes. Amet, riiklikud reguleerivad asutused, liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused ja riiklikud konkurentsiasutused peaksid tagama saadud teabe konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kaitse.

(31) Oluline on, et karistused käesoleva määruse rikkumise eest oleksid proportsionaalsed, tõhusad ja hoiatavad ning kajastaksid rikkumise raskust, tarbijatele tekitatud kahju ning sisetabe põhjal kauplemisest ja turu manipuleerimisest tulenevat võimalikku kasu. Kõnealuseid karistusi tuleks kohaldada kooskõlas siseriikliku õigusega. Võttes arvesse vastastoimet elektri ja maagaasi tuletisinstrumentidega kauplemise ning tegeliku elektri ja maagaasi kauplemise vahel, peaksid karistused käesoleva määruse rikkumise eest olema samaväärsed karistustega, mis liikmesriigid on heaks kiitnud direktiivi 2003/6/EÜ rakendamisel. Võttes arvesse konsultatsioone seoses komisjoni 12. detsembri 2010. aasta teatisega „Sanktsioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris”, peaks komisjon kaaluma mõistliku aja jooksul ettepanekute esitamist liikmesriikide karistussüsteemide miinimumstandardite ühtlustamise kohta. Käesolev määrus ei mõjuta tõendamisnõudeid käsitlevaid siseriiklike eeskirju ega ka liikmesriikide reguleerivate asutuste ja kohtute kohustust teha kindlaks konkreetse juhtumi asjaolud, tingimusel et sellised eeskirjad ja kohustused on kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtetega.

(32) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ühtlustatud raamistiku kehtestamist energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse tagamiseks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu, reguleerimisala ja seos liidu muude õigusaktidega

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis keelavad energia hulgimüügiturget mõjutavad kuritarvitused ja on sidusad finantsturgudele kohaldatavate eeskirjadega ning tagavad kõnealuste energia hulgimüügiturgude nõuetekohase toimimise, võttes sealjuures arvesse nende iseärasusi. Määruses nähakse ette, et järelevalvet energia hulgimüügiturgude üle teostab Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (edaspidi „amet”) tihedas koostöös riiklike reguleerivate asutustega ning võttes arvesse heitkogustega kauplemise süsteemi ja energia hulgimüügiturgude vastastoimet.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse energia hulgimüügitoodetega kauplemise suhtes. Käesoleva määruse artikleid 3 ja 5 ei kohaldata nende energia hulgimüügitoodete suhtes, mis on finantsinstrumentid ja mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2003/6/EÜ artiklit 9. Käesolev määrus ei piira direktiivide 2003/6/EÜ ja 2004/39/EÜ ega Euroopa konkurentsioiguse kohaldamist käesoleva määrusega hõlmatud tegevuse suhtes.

3. Amet, riiklikud reguleerivad asutused, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused ja vajaduse korral riiklikud konkurentsiasutused teevad koostööd, et tagada kooskõlastatud lähenemisviisi kasutamine asjaomaste eeskirjade jõustamisel, kui võetavad meetmed on seotud ühe või mitme finantsinstrumentiga, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2003/6/EÜ artiklit 9, ja ühe või mitme energia hulgimüügitootega, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artikleid 3, 4 ja 5.

4. Ameti haldusnõukogu tagab, et amet täidab käesoleva määrusega talle pandud ülesandeid kooskõlas käesoleva määruse ja määrusega (EÜ) nr 713/2009.

5. Ameti direktor konsulteerib kõikides käesoleva määruse rakendamist puudutavates küsimustes ameti reguleerivate asutuste nõukoguga ning võtab selle nõuandeid ja arvamusi asjakohaselt arvesse.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „sisetabe” – täpset laadi avalikustamata teave, mis on otse või kaudselt seotud ühe või mitme energia hulgimüügitootega ning millel võib avaldamise korral olla tõenäoliselt märkimisväärne mõju kõnealuste energia hulgimüügitoodete hinnale.

Kõnealuse määratluse kohaldamisel tähendab „teave” järgmist:

- a) teave, mille avalikustamist nõutakse määrustega (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, sealhulgas kõnealuste määruste kohaselt vastuvõetud suuniste ja võrgueeskirjadega,
- b) teave elektrienergia või maagaasi tootmiseks, hoidmiseks, tarbimiseks või edastamiseks mõeldud rajatiste võimsuse ja kasutamise kohta või teave maagaasi veeldusjaamade võimsuse ja kasutamise kohta, sealhulgas kõnealuste rajatiste kavandatud või ettekatsetamata mittekasutatavuse kohta,

c) teave, mille avaldamist nõuavad liidu või siseriikliku tasandi õigusnormid, turueeskirjad ning asjaomasel energia hulgimüügiturul sõlmitud lepingud või seal kehtivad tavad, kui see teave võib oluliselt mõjutada energia hulgimüügitoodete hindu, ning

d) muu teave, millele mõistlikult tegutsev turuosaline tõenäoliselt tugineb energia hulgimüügitootega seotud tehingu sõlmimist või kauplemiskorralduse andmist käsitleva otsuse tegemisel.

Teavet loetakse täpseks, kui see viitab olemasolevatele või mõistliku eelduse kohaselt tekkida võivatele asjaoludele või toimunud või mõistliku eelduse kohaselt toimuda võivale sündmusele ja kui see on sedavõrd üksikasjalik, et võimaldab teha järelduse mõju kohta, mida kõnealused asjaolud võivad või see sündmus võib avaldada energia hulgimüügitoodete hindadele;

2) „turuga manipuleerimine”–

a) tehingu sõlmimine või kauplemiskorralduse andmine seoses energia hulgimüügitoodetega:

i) millega antakse või tõenäoliselt antakse valesid või eksitavaid teateid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta,

ii) mille kaudu üks isik või mitu koostööd tegevat isikut kindlustavad või püüavad kindlustada ühe või mitme energia hulgimüügitootete hinna kunstlikul tasemel hoidmise, välja arvatud juhul, kui tehingu sõlminud või kauplemiskorralduse andnud isik tõendab, et tema tegevusel on õiguspärased põhjused ning kõnealune tehing või kauplemiskorraldus on kooskõlas asjaomasel energia hulgimüügiturul tunnustatud tavade, või

iii) mille kaudu kasutatakse või püütakse kasutada fiktiivseid vahendeid või muud liiki pettust või võtteid, millega antakse või tõenäoliselt antakse valesid või eksitavaid märguandeid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta,

või

b) teabe levitamine meedia, sealhulgas Interneti kaudu või muul viisil, mis annab või tõenäoliselt annab energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta valesid või eksitavaid teateid, kaasa arvatud kuulduste või valede või eksitavate uudiste levitamine, kui teavet levitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on vale või eksitav.

Kui teavet levitatakse ajakirjanduslikul või kunstilise väljenduse eesmärgil, võetakse sellise teabe levitamise hindamisel arvesse teistes meediakanalites ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust reguleerivaid eeskirju, välja arvatud juhul, kui:

i) teavet levitavad isikud saavad kõnealuse teabe levitamisest otse või kaudselt eeliseid või kasu või

ii) teave avaldatakse või seda levitatakse kavatsusega eksitada turgu energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse ja hinna osas;

3) „turuga manipuleerimise katse”–

a) tehingu sõlmimine, kauplemiskorralduse andmine või mõne muu meetme võtmine seoses energia hulgimüügitootetega selleks, et:

i) anda valesid või eksitavaid teateid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta,

ii) kindlustada ühe või mitme energia hulgimüügitootete hinna kunstlikul tasemel hoidmine, välja arvatud juhul, kui tehingu sõlminud või kauplemiskorralduse andnud isik tõendab, et tema tegevusel on õiguspärased põhjused ning kõnealune tehing või kauplemiskorraldus on kooskõlas asjaomasel energia hulgimüügiturul tunnustatud tavade, või

iii) kasutada fiktiivseid vahendeid või muud liiki pettust või võtteid, millega antakse või tõenäoliselt antakse valesid või eksitavaid märguandeid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta,

või

b) teabe levitamine meediakanalites, sealhulgas Internetis, või muul viisil, kavatsusega anda energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta valesid või eksitavaid teateid;

4) „energia hulgimüügitooted”– järgmised lepingud ja tuletisinstrumendid olenemata sellest, kus ja kuidas nendega kaubeldakse:

a) elektri või maagaasi tarnelepingud liidusisesteks tarne-

- b) liidus toodetud, kaubeldava või tarnitava elektri või maagaasiga seotud tuletisinstrumendid;
- c) lepingud, mis on seotud elektri või maagaasi transportimisega liidus;
- d) tuletisinstrumendid, mis on seotud elektri või maagaasi transportimisega liidus.

Lõpptarbijatega sõlmitud elektri või maagaasi tarne- ja jaotuslepingud ei ole energia hulgimüügitooted. Siiski käsitatakse energia hulgimüügitoodetena elektri või maagaasi tarne- ja jaotuslepinguid lõpptarbijatele, kelle aastane elektri või maagaasi tarbimise maht ületab punkti 5 teises lõigus sätestatud künnist;

- 5) „tarbimismaht” – lõpptarbija tarbitav elektri või maagaasi kogus kõnealuse tarbija tootmisvõimsuse täielikul rakendamisel. See hõlmab kõnealuse tarbija kui ühtse majandusüksuse kogu tarbimist, tingimusel et tarbimine toimub turgudel, kus hulgihinnad on omavahel seotud.

Kõnealuse määratluse kohaldamisel ei võeta arvesse seda osa ühtse majandusüksuse kontrollitavast tarbimismahust, mis jääb eraldiseisvatesse käitistesse, mille tarbimismaht on alla 600 GWh aastas, tingimusel et kõnealused käitised ei avalda ühist mõju energia hulgimüügiturgude hindadele, kuna nad paiknevad geograafiliselt eraldi turgudel;

- 6) „energia hulgimüügiturg” – iga turg liidus, kus kaubeldakse energia hulgimüügitoodetega;
- 7) „turuosaline” – isik, kaasa arvatud põhivõrguettevõtja, kes sõlmib tehinguid ning annab muu hulgas kauplemiskorraldusi ühel või mitmel energia hulgimüügiturul;
- 8) „isik” – füüsiline või juriidiline isik;
- 9) „pädev finantsjärelevalveasutus” – direktiivi 2003/6/EÜ artiklis 11 sätestatud menetluse kohaselt määratud pädev asutus;
- 10) „riiklik reguleeriv asutus” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju)⁽¹⁾ artikli 35 lõike 1 kohaselt või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ (mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju)⁽²⁾ artikli 39 lõike 1 kohaselt määratud riiklik reguleeriv asutus;
- 11) „põhivõrguettevõtja” – põhivõrguettevõtja direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punkti 4 ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punkti 4 tähenduses;

- 12) „emaettevõtja” – emaettevõtja seitsmenda nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiivi 83/349/EMÜ (mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid)⁽³⁾ artiklite 1 ja 2 tähenduses;
- 13) „sidusettevõtja” – tütarettevõtja või muu ettevõtja, milles on osalus, või ettevõtja, kes on teise ettevõtjaga seotud direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõikes 1 määratletud tähenduses;
- 14) „maagaasi jaotamine” – maagaasi jaotamine direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punkti 5 tähenduses;
- 15) „elektrienergia jaotamine” – elektrienergia jaotamine direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punkti 5 tähenduses.

Artikkel 3

Siseteabel põhineva kauplemise keeld

1. Energia hulgimüügitoodete kohta siseteavet valdavatel isikutel on keelatud:

- a) kasutada kõnealust teavet selleks, et enda või kolmanda isiku arvel otse või kaudselt omandada või loovutada või püüda omandada või loovutada sellise teabega seotud energia hulgi-müügitooeteid;
- b) avalikustada siseteavet teistele isikutele, välja arvatud juhul, kui seda tehakse asjaomase isiku töö, ametikoha või ülesannetega seotud tavapärase tegevuse käigus;
- c) anda siseteabe põhjal teistele isikutele soovitusi või mõjutada neid, et nad ostaksid või omandaksid selliseid energia hulgi-müügitooeteid, millega kõnealune teave on seotud.

2. Lõikes 1 sätestatud keeldu kohaldatakse energia hulgi-müügitoodete kohta siseteavet valdavate järgmistele isikutele suhtes:

- a) ettevõtja haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmed;
- b) isikud, kellel on osalus ettevõtja kapitalis;
- c) isikud, kellel on töö, ametikoha või ülesannete tõttu juurdepääs teabele;
- d) isikud, kes on sellise teabe hankinud kuritegeliku tegevuse kaudu;
- e) isikud, kes teavad või peaksid teadma, et tegemist on sisetabega.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.

⁽²⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 94.

⁽³⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

3. Käesoleva artikli lõike 1 punkte a ja c ei kohaldata põhi-võrguettevõtjate suhtes, kui nad ostavad elektrit või maagaasi selleks, et võrk saaks turvaliselt ja ohutult toimida, järgides oma kohustusi, mis tulenevad direktiivi 2009/72/EÜ artikli 12 punktidest d ja e ning direktiivi 2009/73/EÜ artikli 13 lõike 1 punktidest a ja c.

4. Käesolevat artiklit ei kohaldata:

a) tehingute suhtes, mis on sõlmitud täitmisele kuuluva energia hulгимүүгитoodete omandamise või loovutamise kohustuse täitmiseks, kui kõnealune kohustus tuleneb lepingust või kauplemiskorraldusest, mis sõlmiti või anti enne sisetabe jõudmist asjaomase isiku valdusesse;

b) elektri- ja maagaasitootjate, maagaasihoidlate operaatorite ja veeldatud maagaasi impordirajatiste operaatorite sõlmitud tehingute suhtes, millega kaetakse erakorralistest seisakutest tulenevad vahetud füüsilised kaod, juhul kui turuosalisel vastasel korral ei oleks suutelised kehtivaid lepingulisi kohustusi täitma või juhul kui seda tehakse kokkuleppel asjaomaste põhi-võrguettevõtjatega, et tagada võrgu ohutu ja turvaline toimimine. Sellises olukorras edastatakse teave tehingute kohta ametile ja riiklikule reguleerivale asutusele. Kõnealune teabe edastamise kohustus ei piira artikli 4 lõikes 1 sätestatud kohustust;

c) riigis kehtivate hädaolukorra eeskirjade kohaselt tegutsevate turuosaliste suhtes juhul, kui riiklikud asutused sekkuvad, et tagada elektri või maagaasiga varustamine, ning turumehhanismid või osa nendest konkreetses liikmesriigis peatatakse. Sel juhul tagab hädaolukorras valmistumise eest vastutav asutus teabe avaldamise vastavalt artiklile 4.

5. Kui energia hulгимүүгитoodete kohta sisetavet valdav isik on juriidiline isik, kohaldatakse lõikes 1 sätestatud keeldu ka füüsiliste isikute suhtes, kes osalevad otsuses sooritada tehing asjaomase juriidilise isiku arvel.

6. Kui teavet levitatakse ajakirjanduslikul või kunstilise väljenduse eesmärgil, võetakse sellise teabe levitamise hindamisel arvesse teistes meediakanalites ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust reguleerivaid eeskirju, välja arvatud juhul, kui:

a) teavet levitavad isikud saavad kõnealuse teabe levitamisest otse või kaudselt eelseid või kasu või

b) teave avaldatakse või seda levitatakse kavatsusega eksitada turgu energia hulгимүүгитoodete pakkumise, nõudluse ja hinna osas.

Artikkel 4

Siseteabe avaldamise kohustus

1. Turuosalisel avalikustavatel tulemuslikult ja õigeaegselt nende valduses oleva sisetabe, mis käsitleb äritegevust või rajatist, mida asjaomane turuosaline, tema ema- või sidusettevõtja kas osaliselt või täielikult omab või kontrollib või mille operatiivtegevuse eest kõnealune turuosaline või ettevõtja kas osaliselt või täielikult vastutab. Sellisel avaldatud teave sisaldab andmeid elektrienergia või maagaasi tootmiseks, hoidmiseks, tarbimiseks või edastamiseks mõeldud rajatiste võimsuse ja kasutamise kohta või andmeid, mis on seotud maagaasi veeldusjaamade võimsuse ja kasutamisega, sealhulgas olukordadega, kus kõnealused rajatised ei ole kavandatud või ettekatsetamata kasutatavad.

2. Turuosaline võib oma õigustatud huvide kaitsmiseks sisetabe avalikustamise enda vastutusel erandkorras edasi lükata, kui avalikustamata jätmise tõenäoliselt ei eksita üldsust ning turuosaline suudab tagada kõnealuse teabe konfidentsiaalsuse ega tee selle teabe põhjal energia hulгимүүгитoodetega kauplemisega seotud otsuseid. Sellises olukorras edastab turuosaline kõnealuse teabe koos avalikustamise edasilükkamise põhjendusega viivitamata ametile ja asjaomasele riiklikule reguleerivale asutusele, võttes seejuures arvesse artikli 8 lõiget 5.

3. Kui turuosaline või tema juures töötav või tema nimel tegutsev isik avalikustab energia hulгимүүгитoodete kohta sisetavet oma töö, ametikoha või ülesannetega seotud tavapärase tegevuse käigus, nagu on osutatud artikli 3 lõike 1 punktis b, tagab ta kõnealuse teabe samaaegse, täieliku ja tõhusa avalikustamise. Teabe tahtmatu avalikustamise korral tagab turuosaline teabe täieliku ja tõhusa avalikustamise võimalikult kiiresti pärast tahtmatut avalikustamist. Käesolevat lõiget ei kohaldata juhul, kui teavet saaval isikul on konfidentsiaalsuskohustus, olenemata sellest, kas see kohustus tuleneb õigusaktist, eeskirjadest, põhikirjast või lepingust.

4. Samaaegne, täielik ja tõhus avalikustamine hõlmab muu hulgas üldistatud kujul sisetabe avalikustamist vastavalt määrusele (EÜ) nr 714/2009 või määrusele (EÜ) nr 715/2009 või kõnealuste määruste kohaselt vastu võetud suunistele ja võrgueeskirjadele.

5. Kui põhi-võrguettevõtja on vabastatud teatavate andmete avalikustamise kohustusest vastavalt määrusele (EÜ) nr 714/2009 või määrusele (EÜ) nr 715/2009, on kõnealune ettevõtja vabastatud seega ka käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kohustusest, kui see on seotud kõnealuste andmetega.

6. Lõiked 1 ja 2 ei mõjuta turuosaliste kohustusi, mis tulevad direktiividest 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ, määrustest (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, sealhulgas kõnealuste direktiivide ja määruste kohaselt vastu võetud suunistest ja võrgueeskirjadest, eriti kui need on seotud ajakavade ja teabe avaldamise meetodiga.

7. Lõiked 1 ja 2 ei mõjuta turuosaliste õigust lükata edasi avalikustamist elutähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud tundliku teabe puhul, nagu on ette nähtud nõukogu 8. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/114/EÜ (Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta) ⁽¹⁾ artikli 2 punktis d, kui see teave on nende riigis salastatud.

Artikkel 5

Turuga manipuleerimise keeld

Energia hulgimüügiturul keelatakse turuga manipuleerimine või turuga manipuleerimise katsed.

Artikkel 6

Siseteabe ja turuga manipuleerimise mõistete tehniline ajakohastamine

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusaktid, et:

a) ühtlustada artikli 2 punktides 1, 2, 3 ja 5 sätestatud määratlused, tagamaks sidususe muude asjaomaste liidu õigusaktidega finantsteenuste ja energia valdkonnas, ning

b) ajakohastada neid määratlusi ainult energia hulgimüügituru edaspidise arengu arvessevõtmise eesmärgil.

2. Lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides tuleb arvestada vähemalt järgmist:

a) energia hulgimüügiturgude toimimise spetsiifikat, sealhulgas elektri- ja gaasiturgude iseärasusi, ning kaubaturgude ja tuletisinstrumentide turgude vastastoiimet;

b) manipuleerimist, mis võib esineda piiriüleselt, elektri- ja gaasiturgude vahel ning kaubaturgudel ja tuletisinstrumentide turgudel;

c) energia hulgimüügiturgude võimalikku mõju tegeliku või kavandatud toodangu, tarbimise, ülekandevõrkude kasutamise või hoidlate kasutamise hinnale ning

d) määruste (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 kohaselt vastuvõetud võrgueeskirju ja raamsuuniseid.

Artikkel 7

Turu järelevalve

1. Amet teostab järelevalvet energia hulgimüügitoodetega kauplemise üle, et avastada ja vältida siseteabel ja turuga manipuleerimisel põhinevat kauplemist. Ta kogub energia hulgimüügiturgude hindamiseks ja järelevalveks vajalikke andmeid, nagu on ette nähtud artikliga 8.

2. Riiklikud reguleerivad asutused teevad piirkondlikul tasandil ja ametiga koostööd lõikes 1 osundatud energia hulgimüügiturgude järelevalve valdkonnas. Seetõttu on riiklikel reguleerivatel asutustel juurdepääs asjakohasele teabele, mis on ameti valduses ja mida amet on kogunud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1, kohaldades artikli 10 lõike 2 sätteid. Riiklikud reguleerivad asutused võivad teostada ka järelevalvet energia hulgimüügitoodetega kauplemise üle riiklikul tasandil.

Liikmesriigid võivad näha ette, et nende riiklik konkurentsiasutus või selle asutuse juurde loodud turujärelevalveorgan teostaks turujärelevalvet koos riikliku reguleeriva asutusega. Sellise turujärelevalve teostamise korral on riiklikul konkurentsiasutusel või turujärelevalveorganil samad, käesoleva lõike esimese lõigu, käesoleva artikli lõike 3 teise lõigu teise lause, artikli 4 lõike 2 teise lause, artikli 8 lõike 5 esimese lause ja artikli 16 kohased õigused ja kohustused nagu riiklikul reguleerival asutusel.

3. Amet esitab vähemalt kord aastas komisjonile aruande oma käesoleval määrusel põhineva tegevuse kohta ja teeb kõnealuse aruande üldsusele kättesaadavaks. Nendes aruannetes hindab amet turukohtade eri kategooriate ja eri kauplemisviiside toimimist ja läbipaistvust ning võib anda komisjonile soovitusi turueeskirjade, standardite ja menetluste kohta, mis võivad parandada turu terviklikkust ja siseturu toimimist. Amet võib hinnata ka seda, kas reguleeritud turgude miinimumnõuded võiksid aidata kaasa turu läbipaistvuse suurendamisele. Aruande võib kombineerida määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 11 lõikes 2 osutatud aruandega.

Amet võib anda komisjonile soovitusi tehingute, sealhulgas ka kauplemiskorralduste registreerimise kohta, kui ta peab neid andmeid energia hulgimüügiturgude tõhusa järelevalve jaoks vajalikuks. Enne selliste soovitusete andmist konsulteerib amet huvitatud isikutega, eriti riiklike reguleerivate asutuste, liikmesriikide pädevate finantsjärelevalveasutuste, riiklike konkurentsiasutuste ja Euroopa Väärtpaperiturujärelevalvega.

Kõik soovitusused tehakse kättesaadavaks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile ning üldsusele.

⁽¹⁾ ELT L 345, 23.12.2008, lk 75.

Artikkel 8

Andmete kogumine

1. Turuosalised või lõike 4 punktides b–f loetletud isikud või asutused esitavad turuosaliste nimel ametile andmed energia hulgimüügiturgudel sõlmitud tehingute, sealhulgas ka kauplemiskorralduste kohta. Esitatav teave sisaldab täpseid andmeid ostetud ja müüdnud energia hulgimüügitoodete kohta, kokkulepitud hinda ja kogust, tehingu täitmise kuupäevi ja kellaegu, tehinguosalisi ja tehingust kasusaajaid ning muud asjakohast teavet. Kuigi üldine vastutus lasub turuosalistel, loetakse kõnealuse turuosalise teabe esitamise kohustus täidetuks, kui nõutav teave on laekunud lõike 4 punktides b–f loetletud isikutelt või asutustelt.

2. Komisjon rakendusaktidega:

- a) koostab loetelu lepingutest ja tuletisinstrumentidest, sealhulgas kauplemiskorraldustest, millest teatatakse vastavalt lõikele 1, ja tehingutest teatamise asjakohaste miinimumkünniste kohta, kui see on asjakohane;
- b) võtab vastu ühtsed eeskirjad lõike 1 kohaselt toimuva teabe-esituse kohta;
- c) sätestab kõnealuse teabe esitamise ajakava ja vormi.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Rakendusaktides võetakse arvesse olemasolevaid teabe esitamise süsteeme.

3. Lõike 4 punktides a–d osutatud isikute suhtes, kes on teatanud oma tehingutest vastavalt direktiivile 2004/39/EÜ või kohaldatavatele liidu õigusaktidele tuletistehingute, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, ei kohaldata mitmekordset andmete esitamise kohustust nimetatud tehingute osas.

Ilma et see piiraks käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamist, võib lõikes 2 osutatud rakendusaktidega võimaldada reguleeritud turgudel ning tehingute sõlmimise või nendest teatamise süsteemidel esitada ametile andmeid energia hulgimüügitehingute kohta.

4. Lõike 1 kohase teabe esitab:

- a) turuosaline,
- b) turuosalise nimel tegutsev kolmas isik,
- c) tehingutest teatamise süsteem,

d) reguleeritud turg, väärtpaberitehingute sobitamise süsteem või muu isik, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute korraldamine,

e) vastavalt kohaldatavatele liidu õigusaktidele tuletistehingute, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta registreeritud või tunnustatud kauplemisteabehoidlad või

f) pädev asutus, kes on saanud kõnealuse teabe direktiivi 2004/39/EÜ artikli 25 lõike 3 kohaselt, või Euroopa Väärt-paberiturujärevalve, kui ta on saanud kõnealuse teabe vastavalt kohaldatavatele liidu õigusaktidele tuletistehingute, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta.

5. Seoses energia hulgimüügiturgudel toimuva kauplemise järelevalvega esitavad turuosalised ametile ja riiklikele reguleerivatele asutustele andmeid elektrienergia või gaasi tootmiseks, hoidmiseks, tarbimiseks või edastamiseks mõeldud rajatiste võimsuse ja kasutamise või maagaasi veeldusjaamade võimsuse ja kasutamise kohta, sealhulgas olukordade kohta, kus kõnealused rajatised ei ole kavandatud või ettekatsematult kasutatavad. Turuosaliste teabe esitamise kohustus viiakse miinimumi nõutava teave kas täielikult või osaliselt olemasolevatest allikatest kogumise kaudu, kui see on võimalik.

6. Komisjon rakendusaktidega:

a) võtab vastu ühtsed eeskirjad lõike 5 kohaselt toimuva teabe-esituse kohta ja sellise teabeesituse asjakohaste miinimumkünniste kohta, kui see on asjakohane;

b) näeb ette kõnealuse teabe esitamise ajakava ja vormi.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Rakendusaktides võetakse arvesse kehtivaid määrustest (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 tulenevaid teabe esitamise kohustusi.

Artikkel 9

Turuosaliste registreerimine

1. Turuosalised, kes sõlmivad tehinguid, millest tuleb ametile teatada artikli 8 lõike 1 kohaselt, registreerivad end selle liikmesriigi riikliku reguleeriva asutuse juures, kus nad on asutatud või asuvad, või juhul, kui nad ei ole liidus asutatud ega asu liidus, siis liikmesriigis, kus nad tegutsevad.

Turuosaline registreerib end ainult ühe riikliku reguleeriva asutuse juures. Liikmesriigid ei nõua muus liikmesriigis juba registreeritud turuosaliselt uuesti registreerimist.

Turuosaliste registreerimine ei piira kohaldatavate kaubandus- ja tasakaalustuseeskirjade järgimise kohustuste kohaldamist.

2. Hiljemalt kolm kuud pärast kuupäeva, mil komisjon on võtnud vastu artikli 8 lõikes 2 sätestatud rakendusaktid, asutavad riiklikud reguleerivad asutused turuosaliste riiklikud registrid, mida nad ajakohastavad. Registris antakse igale turuosalisele kordumatu tunnus ning register sisaldab piisavalt teavet turuosalise tuvastamiseks, sh asjaomaseid üksikasju käibemaksukohuslasena registreerimise numbri, tema asutamise koha, tema tegevus- ja kauplemisalaste otsuste eest vastutavate isikute ning turuosalise kauplemistegevuse lõpliku kontrollija või sellest lõpliku kasusaaja kohta.

3. Riiklikud reguleerivad asutused edastavad oma riiklikes registrites sisalduva teabe ametile viimase poolt kindlaks määratud vormis. Amet määrab koostöös kõnealuste asutustega kõnealuse vormi kindlaks ja avalikustab selle hiljemalt 29. juuni 2012. Riiklike reguleerivate asutuste esitatud teabe alusel asutab amet turuosaliste Euroopa registri. Riiklikel reguleerivatel asutustel ja muudel asjaomastel asutustel on Euroopa registri juurdepääs. Artikli 17 kohaselt võib amet otsustada teha Euroopa register või selle väljavõtted üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et tundlikku äriteavet üksikute turuosaliste kohta ei avalikustata.

4. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud turuosalisel esitaval registreerimisvormi riiklikule reguleerivale asutusele enne sellise tehingu sõlmimist, millest tuleb ametile teatada artikli 8 lõike 1 kohaselt.

5. Lõikes 1 osutatud turuosalisel teavitaval viivitamata riiklikule reguleerivale asutusele igast registreerimisvormis esitatud teabe osas toimunud muudatusest.

Artikkel 10

Teabevahetus ameti ja muude asutuste vahel

1. Amet loob mehhanismi talle artikli 7 lõike 1 ja artikli 8 kohaselt laekuva teabe jagamiseks riiklike reguleerivate asutuste, liikmesriikide pädevate finantsjärelevalveasutuste, riiklike konkurentsiasutuste, Euroopa Väärtpaberijärelevalve ja muude asjaomaste asutustega. Enne sellise mehhanismi loomist konsulteerib amet nimetatud asutustega.

2. Amet teeb lõikes 1 osutatud mehhanismi kättesaadavaks üksnes neile asutustele, kes on kasutusele võtnud süsteimid, mis võimaldavad ametil täita artikli 12 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

3. Vastavalt kohaldatavatele liidu õigusaktidele tuletistehingute, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta teevad registreeritud või tunnustatud kauplemisteabehoidlad ametile kättesaadavaks nende poolt kogutud asjaomase teabe energia hulgi- ja saastekvootide tuletisinstrumentide kohta.

Euroopa Väärtpaberijärelevalve edastab ametile energia hulgi- ja saastekvootide kohta sõlmitud tehinguid käsitlevad aruanded, mis ta on saanud vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 25 lõikele 3 või kohaldatavatele liidu õigusaktidele tuletistehingute, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta. Pädevad asutused, kellele esitatakse energia hulgi- ja saastekvootide kohta sõlmitud tehinguid käsitlevaid aruandeid vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 25 lõikele 3, edastavad kõnealused aruanded ametile.

Amet ning saastekvootide või saastekvootidega seotud tuletisinstrumentidega kauplemise üle järelevalve teostamise eest vastutavad asutused teevad omavahel koostööd ja loovad asjakohased mehhanismid, et anda ametile juurdepääs saastekvootide kohta sõlmitud tehinguid ja saastekvootidega seotud tuletisinstrumentide kohta sõlmitud tehinguid käsitlevatele andmetele, kui kõnealused asutused koguvad selliste tehingute kohta teavet.

Artikkel 11

Andmekaitse

Käesolev määrus ei piira liikmesriikide kohustusi seoses isikuandmete töötlemisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivile 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ ega ameti kohustusi seoses tema ülesannete täitmisel aset leidva isikuandmete töötlemisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽²⁾.

Artikkel 12

Töökindlus

1. Amet tagab artikli 4 lõike 2 ning artiklite 8 ja 10 kohaselt saadud teabe konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kaitse. Amet võtab kõik vajalikud meetmed tema süsteemides säilitatava teabe kurnitarvitamise ja sellele loata juurdepääsu vältimiseks.

Riiklikud reguleerivad asutused, liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused, riiklikud konkurentsiasutused, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja muud asjaomased asutused tagavad artikli 4 lõike 2, artikli 7 lõike 2, artikli 8 lõike 5 või artikli 10 kohaselt saadud teabe konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kaitse ning võtavad meetmeid, et vältida sellise teabe kurnitarvitamist.

Amet tuvastab operatsiooniriskide allikad ja töötab nende minimeerimiseks välja asjakohased süsteimid, kontrollid ja menetlused.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

2. Kui artiklist 17 ei tulene teisiti, võib amet otsustada teha üldsusele kättesaadavaks osa tema valduses olevast teabest tingimisel, et tundlikku äriteavet üksikute turuosaliste või üksiktehingute või üksikute kauplemiskohtade kohta ei avaldata ja see ei ole tuletatav.

Amet teeb oma mittetundlikku äriteavet sisaldava kauplemisalase andmebaasi teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks kättesaadavaks, tingimisel et kohaldatakse konfidentsiaalsuse nõudeid.

Teave avaldatakse või tehakse kättesaadavaks energia hulгимүүgiturgude läbipaistvuse parandamise huvides ja tingimisel, et see ei moonuta tõenäoliselt konkurentsi kõnealustel energiaturgudel.

Amet levitab teavet õiglasel viisil vastavalt läbipaistvatele eeskirjadele, mille ta koostab ja teeb üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 13

Turu kuritarvitamise vastase keelu rakendamine

1. Riiklikud reguleerivad asutused tagavad artiklites 3 ja 5 sätestatud keeldude ning artiklis 4 sätestatud kohustuse kohaldamise.

Iga liikmesriik tagab, et tema riiklikel reguleerivatel asutustel on kõnealuse ülesande täitmiseks vajalikud uurimis- ja jõustamisvolitused hiljemalt 29. juuni 2013. Nimetatud volitusi kasutatakse proportsionaalsel viisil.

Nimetatud volitusi kasutatakse:

- a) otse,
- b) koostöös teiste asutustega või
- c) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

Vajaduse korral võib riiklik reguleeriv asutus täita oma uurimisvolitusi koostöös artikli 8 lõike 4 punktis d osutatud reguleeritud turu, väärtpaberitehingute sobitamise süsteemi või muu isikuga, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute korraldamine.

2. Lõikes 1 osutatud uurimis- ja jõustamisvolitused piirduvad uurimise eesmärgiga. Neid täidetakse kooskõlas siseriikliku õigusega ja need sisaldavad õigust:

- a) omada juurdepääsu kõigile vajalikele dokumentidele hoolimata nende vormist ja saada nende dokumentide koopiad;
- b) nõuda teavet kõigilt asjaomastelt isikutelt, ka nendelt, kes on järjestikku seotud korralduste edastamise või asjaomaste

tehingute tegemisega, ja neid volitanud isikutelt, ning vajaduse korral kutsuda selliseid isikuid või volitavaid isikuid selgitusi andma;

- c) korraldada kohapeal kontrolle;
- d) nõuda olemasolevaid telefonikõnede salvestusi ja tõendeid andmete edastamise kohta;
- e) nõuda sellise tegevuse lõpetamist, mis on vastuolus käesoleva määruse või selle kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktidega;
- f) taotleda kohtult vara külmutamist või arestimist;
- g) taotleda, et kohus või pädev asutus kehtestaks kutsetegevuse ajutise keelu.

Artikkel 14

Edasikaebamise õigus

Liikmesriigid tagavad siseriiklikul tasandil selliste sobivate mehhanismide olemasolu, mille kohaselt reguleeriva asutuse otsusest mõjutatud isikul on õigus otsus edasi kaevata asjaomastest isikutest ja mis tahes valitsusest sõltumatule organile.

Artikkel 15

Nende isikute kohustused, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute korraldamine

Iga isik, kelle ametialaseks tegevuseks on energia hulгимүүgitoodetega seotud tehingute korraldamine, teavitab riiklikku reguleerivat asutust viivitamata, kui tal on põhjust kahtlustada, et tehinguga rikutakse artiklit 3 või 5.

Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on energia hulгимүүgitoodetega seotud tehingute korraldamine, kehtestavad artikli 3 või 5 rikkumise tuvastamiseks tõhusa korra ja menetlused ning kasutavad neid.

Artikkel 16

Koostöö liidu ja riiklikul tasandil

1. Ameti eesmärk on tagada, et riiklikud reguleerivad asutused täidavad oma käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid kooskõlastatud ja ühtsel viisil.

Amet avaldab vajaduse korral mittesiduvad suunised artiklis 2 sätestatud mõistete kohaldamise kohta.

Riiklikud reguleerivad asutused teevad koostööd nii ametiga kui ka omavahel, sh piirkondlikul tasandil, et täita oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.

Liikmesriigi riiklikud reguleerivad asutused, pädevad finantsjärelevalveasutused ja riiklik konkurentsiasutus võivad luua asjakohased koostöövormid, et tagada tulemuslik ja tõhus uurimine ja jõustamine ning aidata kaasa sidusale ja ühtsele lähenemisviisile uurimise ja kohtumenetluste osas ning käesoleva määruse ja asjaomase finants- ja konkurentsioiguse jõustamisele.

2. Kui liikmesriigi reguleerival asutusel on põhjendatud alust kahtlustada, et samas liikmesriigis või mõnes teises liikmesriigis on toime pandud tegu, mis rikub käesolevat määrust, või et ollakse sellist tegu toime panemas, teatab ta sellest viivitamata võimalikult konkreetsel viisil ametile.

Kui riiklik reguleeriv asutus kahtlustab, et tema liikmesriigi energia hulgemüügiturgusid või energia hulgemüügitoodete hindasid mõjutavad teod on toime pandud teises liikmesriigis, võib ta paluda ametil võtta käesoleva artikli lõike 4 kohaseid meetmeid, ja kui sellised teod mõjutavad finantsinstrumente, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2003/6/EÜ artiklit 9, siis käesoleva artikli lõike 3 kohaseid meetmeid.

3. Selleks et tagada kooskõlastatud ja ühtne lähenemisviis turu kuritarvitamise suhtes energia hulgemüügiturgudel, on vaja teha järgmist:

a) kui riiklikul reguleerival asutusel on põhjendatud alust kahtlustada, et energia hulgemüügiturgudel on toime pandud tegu, mis kujutab endast turu kuritarvitamist direktiivi 2003/6/EÜ tähenduses, või et ollakse sellist tegu toime panemas, ja see tegu mõjutab finantsinstrumente, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artiklit 9, teatab ta sellest oma liikmesriigi pädevale finantsjärelevalveasutusele ja ametile; selleks otstarbeks võivad riiklikud reguleerivad asutused koos oma liikmesriigi pädeva finantsjärelevalveasutusega luua asjakohased koostöövormid;

b) kui ametil on põhjendatud alust kahtlustada, et energia hulgemüügiturgudel on toime pandud tegu, mis kujutab endast turu kuritarvitamist direktiivi 2003/6/EÜ tähenduses, või ollakse sellist tegu toime panemas, ja see tegu mõjutab finantsinstrumente, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artiklit 9, teatab ta sellest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja pädevale finantsjärelevalveasutusele;

c) kui liikmesriigi pädeval finantsjärelevalveasutusel on põhjendatud alust kahtlustada, et teise liikmesriigi energia hulgemüügiturgudel on toime pandud tegu, mis rikub artikleid 3 ja 5, või ollakse sellist tegu toime panemas, teatab ta sellest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja ametile;

d) kui riiklikul reguleerival asutusel on põhjendatud alust kahtlustada, et energia hulgemüügiturul on toime pandud tegu,

mis kujutab endast tõenäoliselt konkurentsioiguse rikkumist, või et ollakse sellist tegu toime panemas, teatab ta sellest oma liikmesriigi riiklikule konkurentsiasutusele, komisjonile ja ametile.

4. Kui amet muu hulgas esialgsete hinnangute või analüüside alusel kahtlustab, et käesolevat määrust on rikutud, on tal lõikes 1 sätestatud ülesannete täitmiseks järgmised volitused:

a) taotleda ühelt või mitmelt riiklikult reguleerivalt asutuselt kahtlustatava rikkumise kohta teavet;

b) taotleda ühelt või mitmelt riiklikult reguleerivalt asutuselt kahtlustatava rikkumise uurimise alustamist ja võtta asjakohased meetmed iga avastatud rikkumise heastamiseks. Kõik otsused, mis on seotud avastatud rikkumise heastamiseks võetavate asjakohaste meetmetega, kuuluvad asjaomase riikliku reguleeriva asutuse vastutusalasse;

c) kui ta leiab, et võimalikul rikkumisel on või on olnud piiriülene mõju, loob ta kõnealuste riiklike reguleerivate asutuste esindajatest uurimiserühma ja koordineerib seda uurimiserühma, kes peab välja selgitama, kas käesolevat määrust on rikutud ja millises liikmesriigis rikkumine toimus. Vajaduse korral võib amet taotleda ka ühe või mitme liikmesriigi pädeva finantsjärelevalveasutuse või mõne muu asjaomase asutuse esindajate uurimiserühmas osalemist.

5. Kui riiklik reguleeriv asutus saab lõike 4 punkti a kohase teabe esitamise taotluse või lõike 4 punkti b kohase uurimise alustamise taotluse, võtab ta viivitamata taotluse täitmiseks vajalikud meetmed. Kui kõnealune riiklik reguleeriv asutus ei suuda kohe esitada taotletud teavet, teavitab ta ametit viivitamata selle põhjustest.

Erandina esimesest lõigust võib riiklik reguleeriv asutus keelduda taotluse täitmisest, kui:

a) täitmine võib kahjustada taotluse saanud liikmesriigi suveräänsust või julgeolekut,

b) sama tegevuse ja samade isikute suhtes on juba algatatud kohtumenetlus taotluse saanud liikmesriigi asutustes või

c) taotluse saanud liikmesriigis on selliste isikute suhtes juba tehtud lõplik kohtuotsus seoses kõnealuse tegevusega.

Kõikidel sellistel juhtudel teavitab riiklik reguleeriv asutus nõuetekohaselt ametit ning esitab kõnealuse menetluse või kohtuotsuse kohta võimalikult üksikasjaliku teabe.

Riiklikud reguleerivad asutused osalevad lõike 4 punkti c kohaselt moodustatud uurimisrühmades, pakkudes neile vajalikku abi. Amet kooskõlastab uurimisrühma tööd.

6. Määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 15 lõike 1 viimast lauset ei kohaldata ameti suhtes juhul, kui see täidab käesoleva määrusega talle pandud ülesandeid.

Artikkel 17

Ametisaladus

1. Käesoleva määruse kohaselt saadud, vahetatud või edastatud konfidentsiaalse teabe suhtes kohaldatakse lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud ametisaladuse hoidmise tingimusi.

2. Ametisaladuse hoidmise kohustus on:

- a) ametis töötavatel või töötanud isikutel;
- b) ameti volitatud audiitoritel ja ekspertidel;
- c) riiklikes reguleerivates asutustes või muudes asjaomastes asutustes töötavatel või töötanud isikutel;
- d) riiklike reguleerivate asutuste või muude asjaomaste asutuste volitatud audiitoritel ja ekspertidel, kellel on vastavalt käesolevale määrusele õigus saada konfidentsiaalset teavet.

3. Ilma et see piiraks kriminaalõiguse valdkonda kuuluvate kohtuasjade menetlemist, teisi käesoleva määruse sätteid või muid asjakohaseid liidu õigusakte, ei tohi lõikes 2 osutatud isikud konfidentsiaalset teavet, mis nad on saanud oma ametikohustuste täitmisel, teha teatavaks ühelegi teisele isikule või asutusele, välja arvatud niisugusel kokkuvõttel või üldistatud kujul, kus üksikuid turuosalisi või turukohti eraldi identifitseerida pole võimalik.

4. Ilma et see piiraks kriminaalõiguse valdkonda kuuluvate kohtuasjade menetlemist, tohivad amet, riiklikud reguleerivad asutused, liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning käesoleva määruse kohaselt konfidentsiaalset teavet saavad organid või isikud kasutada seda teavet üksnes oma ametikohustuste ja ülesannete täitmiseks; muud asutused, organid või isikud võivad kõnealust teavet kasutada üksnes sel kindlaksmääratud eesmärgil, milleks teave neile edastati, või siis haldus- või kohtumenetluste käigus, eriti kui need on seotud kõnealuste ülesannete täitmisega. Teavet vastuvõttev asutus võib seda kasutada ka muul eesmärgil, juhul kui on olemas ameti, riiklike reguleerivate asutuste, liikmesriikide pädevate finantsjärelevalveasutuste, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, teavet edastavate organite või isikute nõusolek.

5. Käesolev artikkel ei takista liikmesriigi asutusel kooskõlas siseriikliku õigusega vahetada või edastada konfidentsiaalset teavet, tingimusel et seda ei ole saadud teise liikmesriigi asutuselt või ametilt käesoleva määruse alusel.

Artikkel 18

Karistused

Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva määruse rikkumise eest kohaldatavaid karistusi käsitlevad eeskirjad ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende täitmise tagamiseks. Ettenähtud meetmed ja karistused peavad olema tõhusad, hoiatavad ja proportsionaalsed ning kajastama rikkumise olemust, kestust ja raskust, tarbijatele tekitatud kahju ning sisetabe põhjal kauplemisel ja turu manipuleerimisel saadavat võimalikku kasu.

Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt 29. juuni 2013 ning teavitavad komisjoni viivitamata ka kõikidest järgnevatest neid sätteid mõjutavatest muudatustest.

Liikmesriigid näevad ette, et riiklik reguleeriv asutus võib avalikustada meetmed või karistused, mis on määratud käesoleva määruse rikkumise eest, välja arvatud juhul, kui selline avalikustamine tekitaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju.

Artikkel 19

Rahvusvahelised suhted

Kui see on vajalik käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja ilma et see piiraks liikmesriikide ja liidu institutsioonide, sealhulgas Euroopa välisteenistuse vastavat pädevust, võib amet luua kontakte ja sõlmida halduskokkuleppeid järelevalveasutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide haldusasutustega, eelkõige liidu energia hulgimüügiturgu mõjutavate asutustega, et edendada reguleeriva raamistiku ühtlustamist. Kõnealused kokkulepped ei loo liidule ja selle liikmesriikidele õiguslikke kohustusi ega takista liikmesriike ja nende pädevaid asutusi sõlmimast kahe- või mitmepoolseid kokkuleppeid kõnealuste järelevalveasutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide või kolmandate riikide haldusasutustega.

Artikkel 20

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 6 osutatud volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 28. detsembrist 2011. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 6 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne nimetatud tähtahta möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtahta kahe kuu võrra.

Artikkel 21

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 8 lõiget 1, lõike 3 esimest lõiku ning lõikeid 4 ja 5 hakatakse kohaldama kuus kuud pärast kuupäeva, mil komisjon võtab vastu kõnealuse artikli lõigetes 2 ja 6 osutatud asjaomased rakendusaktid.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 25. oktoober 2011

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
M. DOWGIELEWICZ

KOMISJONI AVALDUS

Komisjon leiab, et tehingutest teatamise künniseid artikli 8 lõike 2 punkti a tähenduses ning teabeesituse künniseid artikli 8 lõike 6 punkti a tähenduses ei saa kindlaks määrata rakendusaktidega.

Vajadusel esitab komisjon seadusandliku ettepaneku nende künniste kindlaksmääramiseks.

NÕUKOGU AVALDUS

Artiklis 8 ette nähtud meetmete suhtes on ELi seadusandja andnud komisjonile rakendusvolitused vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291. See on komisjonile õiguslikult siduv hoolimata komisjoni avaldusest artikli 8 lõike 2 punkti a ja artikli 8 lõike 6 punkti a kohta.
